

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

6. maj 2021

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 93 (Alm. del) af 8. december 2020 stillet efter ønske fra Alex Vanopslagh (LA)

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for effekterne på beskæftigelse, BNP og de offentlige finanser i hvert af årene 2022-2030, og den varige virkning på de offentlige finanser, af at stoppe for tilgangen til efterløn i hhv. 2022, 2023 og 2024 (under forudsætning af at Arne-pension afskaffes)?

Svar

Aftale om en ny ret til tidlig pension (2020) har endnu ikke fået effekt, da det først fra 1. januar 2022 bliver muligt at gå på tidlig pension.

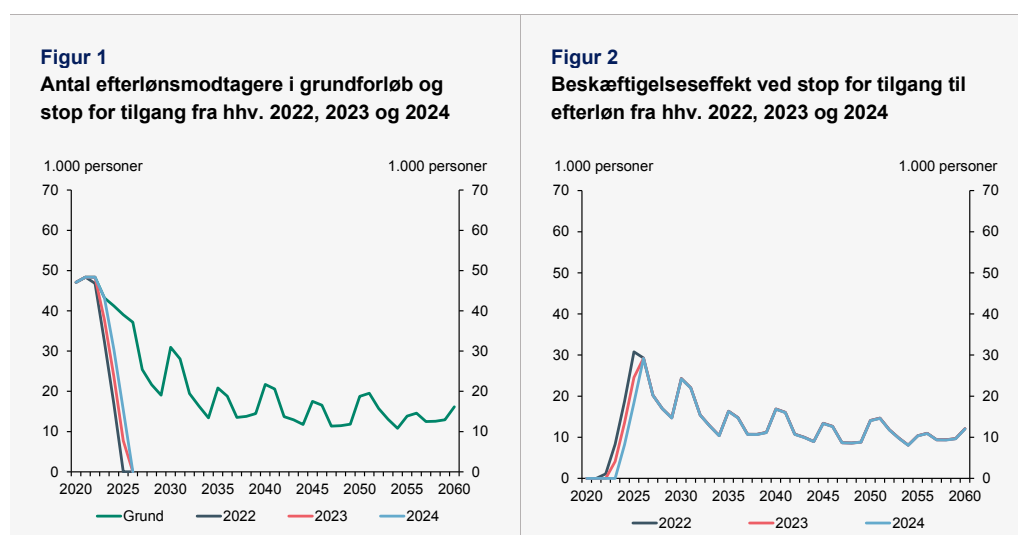
Nærværende svar angiver marginalvirkningen af at udfase efterlønsordningen i en situation med tidligere regler, hvor *Aftale om en ny ret til tidlig pension (2020)* endnu ikke er indført.¹ Der henvises til svar på *Finansudvalgets spørgsmål nr. 92 (Alm. del) af 8. december 2020* for den kombinerede virkning af at afskaffe efterlønsordningen og ny ret til tidlig pension – set i forhold til en situation med nye regler, hvor tidlig pension er indført.

Efterlønsalderen er 63 år i 2021 og forhøjes til 63½ år i 2022 og yderligere til 64 år i 2023. Det lægges til grund, at et stop for tilgangen til efterlønsordningen i 2022 indebærer, at personer, der endnu ikke har nået efterlønsalderen i 2022 bliver udmeldt af efterlønsordningen, men at personer, der har nået efterlønsalderen før 2022 fortsat har mulighed for at gå på efterløn.

Hvis tilgangen til efterlønsordningen stoppes i 2022, indebærer det, at personer født i årgang 1958 er den sidste årgang, der har mulighed for at gå på efterløn, og alle personer født i 1959 eller senere bliver udmeldt af efterlønsordningen. Hvis der lukkes for tilgangen i 2023, har personer født i 1. halvår af 1959 fortsat mulighed for at gå på efterløn, og lukkes der først for tilgangen i 2024 har også personer født i 2. halvår af 1959 fortsat mulighed for at gå på efterløn.

¹ Beregningerne til nærværende svar er opgjort på baggrund af grundforløbet for den mellemfristede fremskrivning til DK2025 – *en grøn, retfærdig og ansvarlig genopretning af dansk økonomi (august 2020)*, hvor ret til tidlig pension ikke var indregnet i grundforløbet.

Uanset om tilgangen til efterlønsordningen stoppes i 2022, 2023 eller 2024 vil de sidste personer forlade efterlønsordningen i løbet af 2026, *jf. figur 1*. Det forudsættes, at hovedparten af personerne, der ellers ville have været på efterløn, alternativt vil fortsætte i beskæftigelse, mens en del personer i stedet vil være på selvfinansieret pension eller på forskellige typer af offentlige ydelser.² Det lægges ligeledes til grund, at den mindre ordning for fleksydelse (efterløn for personer i fleksjob) afskaffes, og at disse personer alternativt vil være på andre overførsler. Et stop for tilgangen til efterlønnen sammenlignet med en situation, hvor indholdet i aftalen om tidlig pension ikke gennemføres, skønnes i alle tre tilfælde for stop at øge beskæftigelsen med ca. 29.000 fuldtidspersoner i 2026. Beskæftigelseseffekten varierer betydeligt fra år til år. Disse udsving skyldes, at der i perioden op til en ændring i folkepensionsalderen er færre samtidige årgange på efterløn (efterlønsalderen forøges 3 år før folkepensionsalderen). Hertil kommer, at beskæftigelseseffekten aftager over tid, som følge af, at der i grundforløbet er færre medlemmer af efterlønsordningen på sigt.

Anm.: Virkningerne er sammenlignet med en situation, hvor *Aftale om en ny ret til tidlig pension (2020)* ikke gennemføres. Virkningen af at tilbagevælge elementerne i aftalen er således ikke indregnet.

Kilde: *DK2025 – en grøn, retfærdig og ansvarlig genopretning af dansk økonomi (august 2020)* og egne beregninger.

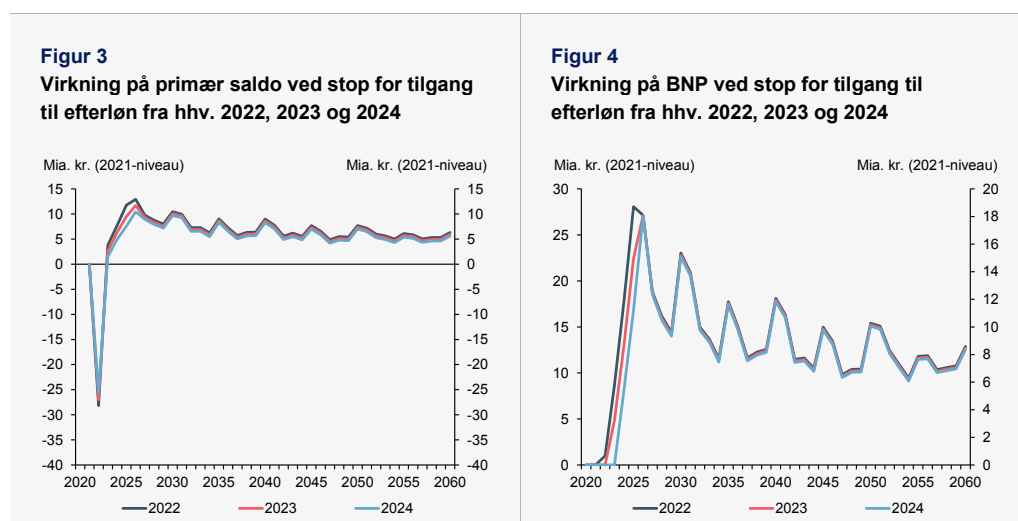
En afskaffelse af efterlønsordningen vil vurderet over hele perioden indebære sparede udgifter til overførsler, samt netto flere skatteindtægter som følge af den øgede beskæftigelse. Desuden vil der fremover være færre indtægter fra efterlønsbidrag samt sparede udgifter til skattefri efterlønspræmie for efterlønsberettigede, der arbejder i efterlønsalderen.

Det lægges til grund, at alle personer, der indbetaler til efterlønsordningen får deres efterlønsbidrag tilbagebetalt i 2022, hvis efterlønsordningen afskaffes. Denne engangsudbetaling i 2022 udgør ca. 39 mia. kr. (2021-niveau), hvis der stoppes for tilgangen i 2022. Hvis der først stoppes for tilgangen i 2023 eller 2024, skal der ikke tilbagebetales efterlønsbidrag til personer født i hhv. 1. og 2. halvår af 1959

² Jf. svar på *Beskæftigelsesudvalgets spørgsmål nr. 139 af 3. december 2015*.

og tilbagebetalingen udgør i disse tilfælde hhv. ca. 37 mia. kr. og 35 mia. kr. Det lægges til grund, at tilbagebetalingen fratrækkes en afgift på 30 pct. svarende til udmeldelse af efterlønsordningen på almindelige vilkår.

Et stop for tilgangen til efterlønsordningen skønnes således at indebære en betydelig svækkelse af de offentlige finanser i 2022, hvilket modgås af en forbedring af de offentlige finanser i de følgende år, *jf. figur 3*. Den øgede beskæftigelse skønnes at øge BNP, *jf. figur 4*.

Anm.: Virkningerne er sammenlignet med en situation, hvor *Aftale om en ny ret til tidlig pension (2020)* ikke gennemføres. Virkningen af at tilbagerulle elementerne i aftalen er således ikke indregnet.

I 2022 indgår virkningen af en ekstraordinær engangsudbetaling af efterlønsbidrag, der ikke vil indgå i beregningen af strukturel saldo. Der er vist virkningen på primær offentlig saldo (ekskl. renter). Virkningerne er opgjort i strukturelt 2021-niveau.

Kilde: *DK2025 – en grøn, retfærdig og ansvarlig genopretning af dansk økonomi (august 2020)* og egne beregninger.

Samlet set skønnes et stop for tilgang til efterlønsordningen – set i forhold til en situation, hvor der ikke er indført ret til tidlig pension – at forbedre de offentlige finanser varigt med knap 0,2 pct. af BNP målt ved den finanspolitiske holdbarhedsindikator (HBI). Det svarer til hhv. 5½, 5¼ eller 5 mia. kr. (2021-niveau) afhængigt af, om der stoppes for tilgangen til efterlønnen i 2022, 2023 eller 2024, *jf. tabel 1*. Afslutningsvis understreges det, at skønnene er behæftet med betydelig usikkerhed.

Tabel 1

Virkning på beskæftigelse, BNP og primær offentlig saldo ved stop for tilgang til efterløn set i forhold til en situation, hvor *Aftale om en ny ret til tidlig pension (2020)* ikke er indført, 2021-2030

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Beskæftigede, 1.000 personer										
Stop i 2022	0	1	8	19	31	29	20	17	15	24
Stop i 2023	0	0	4	14	25	29	20	17	15	24
Stop i 2024	0	0	0	8	18	29	20	17	15	24
BNP, mia. kr. 2021-niveau										
Stop i 2022	0	1	9	18	28	27	19	16	14	23
Stop i 2023	0	0	5	13	22	27	19	16	14	23
Stop i 2024	0	0	0	8	17	27	19	16	14	23
Primær saldo, mia. kr. 2021-niveau										
Stop i 2022	0	-28	4	8	12	13	10	9	8	10
Stop i 2023	0	-27	3	6	10	12	9	8	8	10
Stop i 2024	0	-26	1	5	8	10	9	8	7	10
Varig virkning på offentlige finanser (HBI), mia. kr. 2021-niveau										
Stop i 2022	5½									
Stop i 2023	5¼									
Stop i 2024	5									

Anm.: Virkningerne er sammenlignet med en situation, hvor *Aftale om en ny ret til tidlig pension (2020)* ikke gennemføres. Virkningen af at tilbagerulle elementerne i aftalen er således ikke indregnet.

I 2022 er indgået virkningen af en ekstraordinær engangsudbetaling af efterlønsbidrag, der ikke vil indgå i beregningen af strukturel saldo. Virkningerne er opgjort i strukturelt 2021-niveau.

Kilde: *DK2025 – en grøn, retfærdig og ansvarlig genopretning af dansk økonomi (august 2020)* og egne beregninger.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister